

Teatre lliure

© Xavier Casals

al llarg del kurt **Vicky Peña canta Kurt Weill** **fora d'hores**

Montjuïc Espai Lliure - el 25 de febrer

FORA D'HORES

Al llarg del Kurt

Vicky Peña canta **Kurt Weill**

---

veu **Vicky Peña** / piano **Jordi Camell**

---

textos **Damià Barbany** / traducció de les lletres **Vicky Peña, Feliu Formosa i Nancho Novo** / il·luminació **Carlos Lucena** / so **Orestes Gas**

---

tècnic de llums **Miky Colomer** / tècnic de so **Orestes Gas** / producció executiva **La Perla Lila S.L.** / producció delegada i distribució **Elsinor**

---

espectacle en català amb cançons en diversos idiomes
durada **1h. 20'** sense pausa

horari: a les 21h.

preu: 15"

Va ser a l'Espai Lliure fa uns quants anys, però com que la saviesa escènica de **Vicky Peña** no ha parat de créixer, torna amb l'etern **Kurt Weill** a la sala de Gràcia. Un espectacle musical que recorre algunes de les cançons més punyents i memorables del qui va ser l'ànima musical de Bertolt Brecht.

Kurt Weill va néixer a Dessau (Alemanya) el 1900 i va morir a Nova York el 1950. La seva contribució a la música del segle xx és molt abundant i variada però és sobretot coneguda mitjançant les seves composicions per al teatre i, molt especialment, per les seves col·laboracions amb el gran dramaturg Bertolt Brecht: *L'òpera de tres rals*, *Ascensió i caiguda de la ciutat de Mahagonny*, *Happy End*, *Els set pecats capitals* Però també de la seva època francesa i americana ens han quedat melodies extraordinàries. Malgrat estar concebudes per als rutilants escenaris de Broadway, podem distingir en les seves últimes cançons la nota dolorosa de l'exili, la seva inextingible curiositat. *Al llarg del Kurt*, és un petit esbós personal i artístic d'aquest compositor, compromès amb l'art del seu temps i, a la vegada, un apunt sobre la convulsa època que li va tocar viure: la primera meitat del segle xx.

Vicky Peña

les cançons

- Bilbao** de *Happy End* - B. Brecht (versió de Vicky Peña)
- Nanna Lied** B. Brecht (versió de Vicky Peña)
- Alabama Song** de *Ascensió i caiguda de la ciutat de Mahagonny* - B. Brecht
- La cançó dels mariners** de *Happy End* - B. Brecht (versió de Vicky Peña)
- Die Moritat von Mackie Messer** de *L'òpera de tres rals* - B. Brecht
- Balada del venedor de loteria** de *Der Silbersee* - Georg Kaiser.
- Jenny dels pirates** de *L'òpera de tres rals* - B. Brecht (versió de Feliu Formosa)
- Je ne t'aime pas** Magre
- Al jaç que t'has fet** de *Ascensió i caiguda de la ciutat de Mahagonny* - B. Brecht (versió de Feliu Formosa)
- Youkali tango** Fernay
- ¿Qué le mandó el soldado a su mujer?** B. Brecht (versió de Nancho Novo)
- Speak Low** de *One touch of Venus* . Ogden Nash
- The Saga of Jenny** de *Lady in the Dark* . Ira Gershwin
- September Song** de *Knickerbocker Holiday* - Maxwell Anderson

Kurt Weill

Dessau, 1900 - Nova York, 1950

Compositor alemany d'origen jueu nacionalitzat als Estats Units. És conegut principalment per les seves obres per al teatre. De família jueva, és fill d'un cantant. Compon les seves primeres peces entre els 12 i els 20 anys, com el cicle de cançons *Ofraks Lieder* sobre textos de Iehuda Halevi traduïts a l'alemany, un quartet de corda i una suite per a orquestra. Format a Dessau amb Albert Bing, estudia a la Hochschule für Musik de Berlín. Més endavant segueix cursos amb Ferruccio Busoni i compon la seva primera simfonia. A partir del 1925 Kurt Weill, Paul Hindemith i Ernst Krenek ja són considerats els compositors joves de més talent. Les seves primeres obres de maduresa, pensades per a les sales de concert i influïdes per l'estil de Gustav Mahler, Arnold Schönberg i Igor Stravinski (com ara el *Quartet de Corda*, op.8 o el *Concert per a violí i orquestra de vent*, op.12). El 1926, mostra d'un interès creixent per la música escènica, debuta a Dresde amb *Der Protagonist*, la seva primera òpera. La seva música assoleix finalment una gran popularitat entre el gran públic del final dels anys 20 i el principi dels 30, especialment pel que fa a les seves cançons. La seva activitat reformadora de la escena musical i la col·laboració amb dramaturgs contemporanis es guanya l'admiració de compositors com Alban Berg, Alexander von Zemlinski, Darius Milhaud i Igor Stravinski, i també algunes crítiques d'Arnold Schönberg i d'Anton Webern.

El 1924 coneix l'actriu Lotte Lenya, amb qui es casarà dues vegades: el 1926 i el 1937. Lenya, fervent impulsora de la música del seu marit, desplegarà un cop mort una gran activitat per tal de difondre la seva obra, sobretot amb la creació de la Kurt Weill Foundation.

La primera col·laboració amb el dramaturg Bertolt Brecht data del 1927, amb la creació del poema musical *Mahagonny (Ein Songspiel)*. La seva estrena ve marcada per l'escàndol que va organitzar en contra el partit nacional-socialista. Weill i Brecht, tot i estar assenyalats pels nazis, emprenen com a reacció la composició de l'òpera sencera *Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny (Ascensió i caiguda de la ciutat de Mahagonny)*, que s'estrena el 1930 a Leipzig. L'any següent estrenen *Man ist Man (Un home és un home)*, i la seva col·laboració més coneguda és l'òpera de tres rals, basada en una comèdia de John Gay, *The Beggar's Opera*, també amb llibret de Brecht, que inclou una de les seves cançons més cèlebres, *Die Moritat von Mackie Messer* (la cobla de Mack Navalla). La seva relació professional, però, s'interromp l'any 1931 a causa de les creixents restriccions que imposa Brecht al paper de la música en el seu teatre polític. Després de diverses pressions del partit nazi que impedeixen el desenvolupament

de les seves últimes produccions, Weill deixa Alemanya l'any 1933 i es divorcia de Lotte Lenya. Exiliat a París, torna a treballar amb Brecht al ballet *Die sieben Todsünden* (*Els set pecats capitals*), amb la companyia de George Balanchine, i escriu nombroses cançons per a cabaret. El 1934 acaba la *Simfonia núm. 2*, la seva darrera obra purament orquestral, estrenada a Amsterdam i Nova York per Bruno Walter. El 1935, després d'estrenar a Londres *A Kingdom for a Cow*, la versió anglesa de l'òpera *Der Kuhhandel* (*El vaquer*) es retroba amb Lenya, s'exilia als Estats Units i fa un tall radical amb el seu passat alemany que el portarà a obtenir la nacionalitat nord-americana el 1943.

Als Estats Units col·labora d'entrada amb Max Reinhard en *The Eternal Road*, la proposta que el porta inicialment fins a Amèrica però que no s'estrenarà fins el 1938. Tot i que la major part de les obres americanes de Weill es consideren inferiors a les de la seva etapa alemanya, els seus treballs per a Broadway inclouen un bon nombre de spectacles famosos que estan considerats com la llavor del nou musical nordamericà. N'és un exemple *Lady in the Dark*, amb textos de Ira Gershwin, que es va estrenar el 1937 i va arribar a les 777 representacions. També treballa amb escriptors com Maxwell Anderson amb *September Song*, i fins i tot compon la banda sonora de la pel·lícula *You and Me* de Fritz Lang, el 1938. La seva capacitat innovadora abasta també l'òpera nord-americana amb un notable èxit comercial, com és en el cas de *Johnny Johnson*, una versió de la peça de Jaroslav Hasek *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války* (*Les aventures del bon soldat Švejk*) del 1937, o de *Street Scene*, basada en una peça teatral d'Elmer Rice, el 1947.

Durant els anys 40 Weill viu a New City i la seva activitat professional transcorre entre Nova York i Hollywood. *One Touch of Venus* (1943), *Love Life* (1948) i *Lost in the Stars* (1949) marquen una empremta clara en els seus successors en la composició musical, com ara Stephen Sondheim, que serà el primer en superar, el 1970, l'èxit de l'obra de Weill en un escenari. Weill treballa també durant els anys de la segona Guerra Mundial en composicions en favor de l'activitat aliada. Col·labora també amb composicions per a desfilades jueves i sionistes, fa els arranjaments de l'Himne Nacional d'Israel. En aquest sentit, signarà també el musical *A Flag is Born*, del 1946, una peça amb textos de Ben Hetch i dirigida per Luther Adler que reclama el naixement d'una pàtria jueva en territori palestí (on participa un jove anomenat Marlon Brando). L'èxit de la peça va precedir, efectivament, la creació de l'estat d'Israel dos anys després. El 1945 col·labora amb Ira Gershwin al film *Where We Go from Here?*

El 1948 estrena una òpera-folk pròpia, *Down to the Valley*, que obté un gran ressò arreu del país. El 1950 mor a Nova York d'un atac de cor poc després del seu aniversari, i deixa inacabada una versió de *Huckleberry Finn*, la novel·la de Mark Twain.

[més informació](#)

Kurt Weill Foundation www.kwf.org

els intèrprets

Vicky Peña

Nascuda a Barcelona en el si d'una família d'actors, la seva experiència professional s'inicia l'any 1974, amb *El criat de dos amos* de Carlo Goldoni, amb direcció de Esteve Polls. La seva dilatada carrera comprèn tots els àmbits de la interpretació: teatre de text i musical, cinema, televisió i doblatge.

En teatre ha treballat a les ordres de directors com Mario Gas, Jorge Lavelli, Josep Antón Codina, Ricard Salvat, Lluís Pasqual, Antonio Simon, Helder Costa, Pierre Romans o Konrad Zschiedrich. En els últims anys ha format part del repartiment de *Els estiuejants*, de Txékhov, dir. Carlota Subirós; *Homebody/Kabul*, de Tony Kushner, dir. M. Gas; *Après moi, le déluge*, de Lluïsa Cunillé, dir. C. Subirós; *Sweeney Todd*, de Stephen Sondheim, dir. M. Gas; *Marburg*, de Guillem Clua, dir. R. Duran; *Un tranvía llamado deseo*, de T. Williams, dir. M. Gas; *Follies*, Stephen Sondheim, dir. M. Gas, i *El diccionario*, de Manuel Calzada, dir. J. C. Plazas. Aquesta temporada presenta també al Lliure *A casa (Kabul)*, un nou muntatge de la primera part del díptic de Kushner.

En el cinema, ha treballat amb Francesc Bellmunt, Jaime Camino, Pilar Miró, Mario Camus, Félix Rotaeta, Ventura Pons, Francisco Regueiro, Azucena Hernández, David Trueba i Montxo Armendáriz, entre altres. En els últims anys ha col·laborat a *El cónsul de Sodoma*, de Sigfrid Monleón; *Catalunya über alles*, dir. Ramon Termens; *El perfecto desconocido*, dir. Toni Bestard; *El muerto y ser feliz*, dir. Javier Rebollo; *Amaren eskuak*, dir. Mireia Gabilondo; *Un berenar a Ginebra*, dir. Ventura Pons i *Los tontos y los estúpidos*, de Roberto Castón.

També ha fet televisió, participant en diversos dramàtics i sèries, dintre les quals destaquen darrerament *El asesino dentro del círculo*, de Pedro Costa; *La república*; *Olor de colònia*, dir. Lluís Maria Güell i *Gran reserva. El origen*.

Compta amb un gran nombre de guardons per les seves interpretacions en cinema i teatre, entre els quals cal destacar els premis María Guerrero, Margarida Xirgu, Maria Vila, el Premi de la Crítica de Barcelona, el de l'Associació d'Actors i Directors de Catalunya, el de la Unió d'Actors, i també quatre Premis Max.

Jordi Camell

Llorenç del Penedès, 1959

El pianista Jordi Camell ha anat confirmant-se com un dels valors més sòlids dels intèrprets catalans de la seva generació, amb actuacions per tot Catalunya i també a Espanya, França, Alemanya, Suïssa i en una gira per Mèxic que va obtenir gran èxit de públic i crítica. Format amb Carme Flexas a Tarragona, Miquel Farré a Barcelona i Maria Curcio a Londres, ha treballat també amb Josep Colom i ha rebut els consells de Alicia de Larrocha. Guardonat en diferents concursos, el 1984 va obtenir el Diplôme Supérieur d'Exécution com a *premier nommé* a l'École Normale de Musique de París.

Jordi Camell no ha deixat mai de banda la música de cambra, i col·labora regularment amb diferents artistes i també amb formacions com el grup Barcelona 216, Solistes d'Ibercàmera i l'Orquestra de Cambra del Teatre Lliure amb concerts per tot Europa i el nord d'Àfrica. El 1992 es va presentar dins de la temporada Ibercàmera de Barcelona amb un recital de piano que va obtenir el reconeixement unànim de la crítica. El 1994 va debutar com a solista al Palau de la Música Catalana de Barcelona dins de la temporada de l'Orquestra de Cambra (amb el concert de Albéniz) sota la direcció de Bernhard Güeller. També ha actuat com a solista amb l'Orquestra Simfònica del Vallès, amb la Filharmonia de Cambra de Barcelona, amb l'Orquestra Simfònica de l'Empordà-Llenguadoc-Roselló, amb l'Orquestra Ciutat de Granada, en el cicle *Concerts Simfònics al Palau*, entre d'altres, interpretant concerts per a piano i orquestra de C. Schumann, Mozart, Xostakóvitx, Poulenc, Gershwin, o Brahms. Ha estat dirigit, entre d'altres, per Salvador Brotons, Ernest Martínez-Izquierdo i Josep Pons.

El seu repertori va des del barroc fins a la música actual, sense deixar de banda col·laboracions en altres camps. Juntament amb la triu Vicky Peña van produir i van interpretar un atractiu espectacle musico-teatral (*Música per als contes de la vella Dama*). L'any 2002 va participar en l'estrena, al teatre Hebbel de Berlín i al Teatre Lliure de Barcelona, de *Preludis*, espectacle del ballarí i coreògraf Cesc Gelabert, acompanyant-lo al piano en un sol amb preludis de Bach, Chopin, Debussy, Mompou i Carles Santos. Aquest espectacle va realitzar també gira per Espanya i Europa. Entre els seus CD editats destaquen el de l'obra per a piano de Robert Gerhard i diverses *Goyesques* de Granados (Ed. Moraleda, 1994), el de les sonates per a clarinet i piano de Bernstein, Brotons i Poulenc, entre d'altres obres, al costat del clarinetista Josep Fuster (Anacrusi, 1999) i l'últim aparegut amb obres de Viñes, Poulenc i els *Quadres d'una exposició* de Mussorgski (Ed. Discmedi, 2000).

Jordi Camell és professor de piano en el Conservatori Professional de Sabadell i a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).